

Nota

Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek

LANDEGEM HAARKENSTRAAT (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Alyssa BOECKSTEYNS
Bart BARTHOLOMIEUX

Projectcode 2019D18

Topografische kaart:	Zie plan in bijlage 1 en 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek
Begindatum onderzoek:	14/06/2019
Einddatum onderzoek:	14/06/2019
Relevante termen thesauri:	Nieuwste tijd, proefsleuvenonderzoek
Alle betrokken actoren:	
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0 INHOUDSTAFEL

0	INHOUDSTAFEL.....	3
1	BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	4
1.1	ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.1.1	<i>Inleiding.....</i>	4
1.1.2	<i>Vraagstelling</i>	4
1.1.3	<i>Randvoorwaarden.....</i>	6
1.1.4	<i>Geplande werken</i>	6
1.2	WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
1.2.1	<i>Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie.....</i>	8
1.2.2	<i>Organisatie van het vooronderzoek</i>	9
1.2.3	<i>Gebruikt materiaal</i>	9
1.2.4	<i>Inbreng specialisten.....</i>	9
1.3	ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	10
1.3.1	<i>Landschappelijke ligging</i>	10
1.3.2	<i>Historische situering</i>	10
1.3.3	<i>Archeologisch kader</i>	10
2	ASSESSMENTRAPPORT	12
2.1	STRATIGRAFIE	12
2.2	ASSESSMENT SPOREN	14
2.3	ASSESSMENT VONDSTEN.....	20
2.4	ASSESSMENT STALEN	23
2.5	ASSESSMENT CONSERVATIE.....	23
3	DATERING EN INTERPRETATIE	24
3.1	GEMOTIVEERDE INTERPRETATIE VAN VONDSTEN EN SPOREN	24
3.2	CONFRONTATIE MET RESULTATEN BUREAUSTUDIE.....	24
3.3	SYNTHESE.....	24
3.4	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	24
4	POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	28
4.1	AARD VAN DE POTENTIËLE KENNIS	28
4.2	WAARDERING.....	28
4.3	KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	28
5	SAMENVATTING.....	29
6	BIBLIOGRAFIE	30
7	BIJLAGEN	31

1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1 Onderzoeksopdracht

1.1.1 Inleiding

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de geplande verkaveling van het projectgebied. Het bureauonderzoek dat kadert in het archeologisch vooronderzoek werd uitgevoerd door De Logi & Hoorne BVBA en is terug te vinden als bekrachtigde archeologienota (ID 2493)¹. Huidig verslag is de rapportage van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek conform het programma van maatregelen van voornoemde bureaustudie.

1.1.2 Vraagstelling

De bedoeling van het archeologisch onderzoek is te achterhalen of archeologische sporen en structuren herkend kunnen worden binnen het projectgebied (Figuur 1). Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

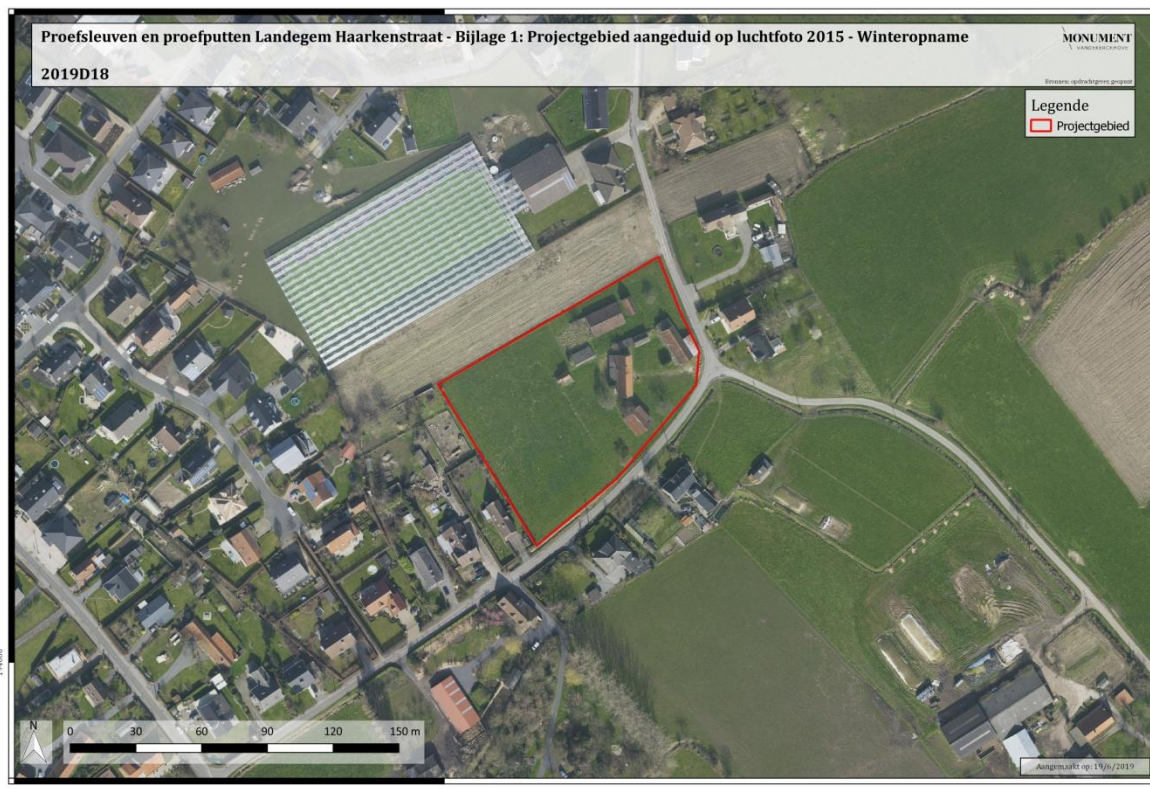
- Wat is de bodemopbouw en wat zijn eventuele bodemvormende factoren?
- Wat zijn de lokale variaties binnen de bodemgenese?
- Wat is de impact van bodemvormende factoren of processen op het bewaringspotentieel en de bewaringstoestand van het archeologisch erfgoed?
- Zijn er in de proefsleuven relevante archeologische sporen of (steentijd)artefacten aanwezig?
- Zijn er indicaties voor oudere voorlopers van de 18de-eeuwse hoeve die tot voor kort op het plangebied aanwezig was?

Indien er relevante archeologische relictten aanwezig zijn:

- Wat is de aard van de grondsporen (natuurlijke en/of antropogeen)?
- Wat is de bewaringstoestand van deze sporen?
- Welke relevante archeologische structuren of vondstconcentraties zijn aanwezig?
- Wat is hun verspreiding?
- Wat is de densiteit?
- Wat is de datering van de sporen op basis van het vondstmateriaal, de oversnijdingen en/of opvulling van de sporen en de daarmee gepaarde fasering?
- In welke sporen of bodemhorizonten zijn er steentijdartefacten aanwezig (in situ of secundair materiaal)?
- Kan er een ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) gemaakt worden van de zones met archeologische sporen of steentijdartefacten?

¹ ACKE B., BARTHOLOMIEUX B., BRUYNINCKX T., 2016.

- Wat is het type vindplaats (bewoning, artisanaal, funerair, religieus, ...) op basis van de aard van de contexten en/of het vondstmateriaal?
- Wat is de impact van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Is er mogelijkheid tot behoud in situ en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud in situ van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?
- Welke site-specifieke vragen moeten bij een eventueel vervolgonderzoek door middel van een opgraving, beantwoord worden?
- Zijn er structuren/sporen met bijzondere aandacht verdienen bij eventueel vervolgonderzoek?
- Welk kennispotentieel heeft de archeologische site op regionaal niveau en in breder perspectief?
- Kan er een inschatting gemaakt worden van de noodzaak en vermoedelijke hoeveelheden van natuurwetenschappelijk onderzoek bij verder vervolgonderzoek?
- Kan er een inschatting gemaakt worden over budget, tijdsduur, personeelsbezetting, personeelskwalificaties en gespecialiseerde begeleiding bij een vervolgonderzoek?

Figuur 1: Projectie van het plangebied op een luchtfoto genomen in 2015 (© geopunt).

1.1.3 Randvoorwaarden

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, werden parallelle ononderbroken proefsleuven over het volledige onderzoeksgebied geadviseerd. Bij de inplanting bedroeg de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt)². Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven waren 1,80 tot 2m breed. In het programma van maatregelen wordt voorgesteld de proefsleuven noordoost-zuidwest aan te leggen. Daarnaast worden extra volgsleuven, dwarssleuven en/of kijkvensters aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Het doel was om 10% van de onderzoekbare oppervlakte open te leggen door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier zou 12,5% van het onderzoeksgebied onderzocht worden en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Zodoende kan men ook beter de onderzoekstermijn en –kost inschatten bij een eventueel vervolgonderzoek.³

De grond wordt gescheiden afgegraven (teelaarde, moederbodem) en gestockeerd naast de sleuf. Het dichtten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Voor het grondwerk werd gebruik gemaakt van een rupskraan met niet-getande kraanbak. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes voldoet aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

1.1.4 Geplande werken⁴

De initiatiefnemer wenst een terrein van 8165m² aan de Haarkenstraat 17 in Landegem, Deinze, te verkavelen. De nieuwe woonverkaveling (Figuur 2) bestaat uit vijftien open en

² Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie *Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.*

³ HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A., 2016.

⁴ DE LOGI A., DE BRANT R., 2017

halfopen woningen, een ontsluitingsweg met aanpalende parkeerplaatsen, een wadi, openbaar groen en een zone voor een elektriciteitscabine. De oppervlakte van de loten varieert van 310 tot 529m², samen beslaan de loten 6350m². Binnen elk lot is een zone voor bebouwing voorzien gaande van 120 tot 135m². In totaal zullen er over een oppervlakte van 2010m² woningen gebouwd worden. De verkaveling wordt via een nieuwe weg met NW-ZO oriëntatie in het zuidoosten van het terrein aangesloten op de Haarkenstraat. De wegenis heeft een oppervlakte van 591m² en wordt aan de zuidwestelijke zijde geflankeerd door een afwisseling van parkeerplaatsen en openbaar groen, waarnaast een voetpad loopt. Hoewel voor deze ontwikkeling nog geen gedetailleerde plannen van funderingen, riolering... beschikbaar zijn, is het duidelijk dat de verkaveling het totale gebied bestrijkt en de geplande werken, het hiermee gepaard gaande werfverkeer, en eventuele toekomstige bodemingrepen in de individuele loten het bodemarchief op de volledige oppervlakte van het plangebied schade zullen toebrengen.

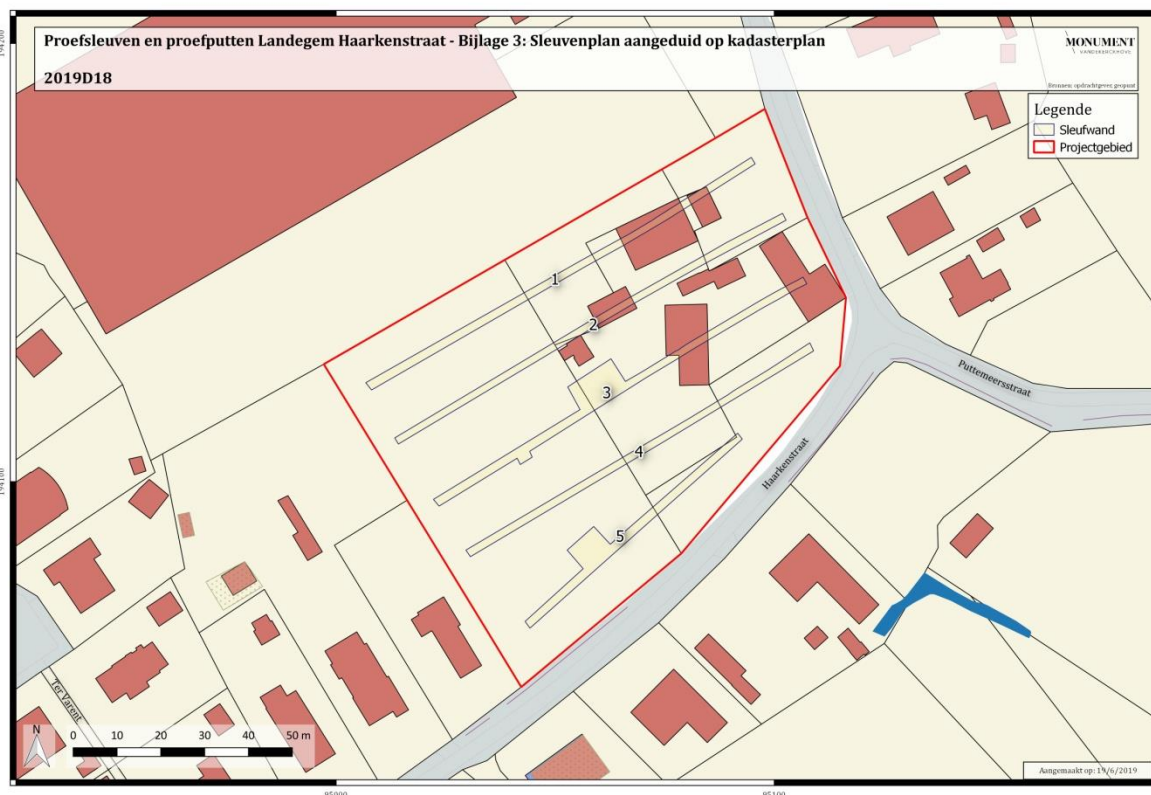
Figuur 2: Ontwerp van de geplande verkaveling binnen het projectgebied.

1.2 Werkwijze en strategie

1.2.1 Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Hierbij werden vijf parallelle, 1,80m brede sleuven met een tussenafstand van ca.15m en een NO-ZW oriëntatie aangelegd met als doel de ondergrond archeologisch in kaart te brengen.

Figuur 3 is een plan waarop de verschillende sleuven geprojecteerd staan op het kadasterplan. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 8165m². Sleuf 1 had een oppervlakte van 175m², sleuf 2 een oppervlak van 162m², sleuf 3 is 201m², sleuf 4 is 137m² en sleuf 5 is 128m². In totaal werd 989m² van het oppervlak onderzocht door middel van proefsleuven, welke goed is voor 12,13% van het volledige projectgebied.

Figuur 3: Inplantingsplan van de proefsleuven op het kadasterplan (zie bijlage 3).

Sleufnummer	Oppervlakte (m ²)
1	194
2	183
3*	268
4	166
5*	178
Totaal	989
Totale oppervlakte plangebied	8165
%	12,13%

*inclusief kijkvenster

1.2.2 Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Alyssa Boecksteyns en archeoloog-assistent Els Dumalin. Tevens werd een beroep gedaan op aardkundige Pierre Legrand. Het veldwerk vond plaats op 14 juni en er werd aansluitend gedicht.

1.2.3 Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd (code **LAHA19 2019D18**) en beschreven. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw werden verspreid over het terrein een viertal wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in TAW) werd gedaan door middel van een GPS toestel.

1.2.4 Inbreng specialisten

Aardkundige Pierre Legrand stond in voor de registratie en interpretatie van de gezette bodemprofielen.

1.3 Assessment onderzochte gebied⁵

1.3.1 Landschappelijke ligging

Het onderzoeksgebied ligt aan de Haarkenstraat 17 in Landegem, Deinze, aan de oostelijke rand van de dorpskern van Landegem, op ongeveer 815m ten oostzuidoosten van de dorpskerk, bij het toponiem Ter Varent. Landegem is sinds de fusie van Nevele met Deinze op 1 januari 2019 een deelgemeente van Deinze. De deelgemeente bestaat uit een dorpskern met voornamelijk woningen — recente verkavelingen tussen de lintbebouwing in — waarrond sprake is van een rurale omgeving bestaande uit landbouwgronden. Het plangebied bevindt zich net op de overgang van de bebouwde dorpskern naar de landelijke gebieden. Geologisch gezien bevindt het projectgebied zich in de Vlaamse Vallei.

1.3.2 Historische situering

Het plangebied bevindt zich in Landegem, een deelgemeente van Deinze. Landegem werd in een 10de-eeuwse kopie van een tekst uit het einde van de 9de eeuw voor het eerst vermeld als villa Landengehem. In de 11de eeuw is er sprake van Landingehem, en in de 12de eeuw komen Landegem, Landengem en Landinghem voor. Het grootste deel van Landegem behoorde tijdens het Ancien Régime toe aan de heer van Nevele. De deelgemeente heeft verschillende toponiemen die verwijzen naar de vele driesen die er vroeger waren: Heistendries, Wildendries, en de Kapellendries (nu de Poeldendries). Volgens de topografische kaart ligt het plangebied in de wijk Ter Varent, die is vernoemd naar de Hoeve Ter Varent die voor het eerst in 1324 zou vermeld zijn. De omwalde hoeve bevindt zich langs de Moorstraat en is duidelijk zichtbaar op de 19de-eeuwse historische kaarten.

1.3.3 Archeologisch kader

Binnen de grenzen van het projectgebied zelf werden tot op heden geen archeologische vaststellingen gedaan. In de nabije omgeving werden in het verleden wel enkele archeologische sites aangetroffen en onderzocht. Dichtbij het plangebied werden aanwijzingen voor laatmiddeleeuwse bewoning aangetroffen. In de iets ruimere omgeving is duidelijk dat de dorpskern van Landegem zeker terug gaat tot de volle middeleeuwen. Het toponymie laat echter vermoeden dat het gebied ook in de vroege middeleeuwen kan bewoond geweest zijn. Daarnaast wijzen verschillende vondsten en de luchtfotografische data op de mogelijkheid van sites uit de steentijden, metaaltijden en de Romeinse periode. Alle vindplaatsen met een positief resultaat bevinden zich bijna uitsluitend op de hoger gelegen zandruggen rond de loop van de Oude Kale. Aangezien het plangebied zich in een

⁵ DE LOGI A., DE BRANT R., 2017.

lager gelegen zone verder van de Kale bevindt lijkt de kans op aanwezige sites minder hoog, maar zeker niet onbestaande. Zo werden ook de minder gunstig gelegen gronden in bepaalde periodes van socio-economische druk ontgonnen.

2 ASSESSMENTRAPPORT

2.1 Stratigrafie

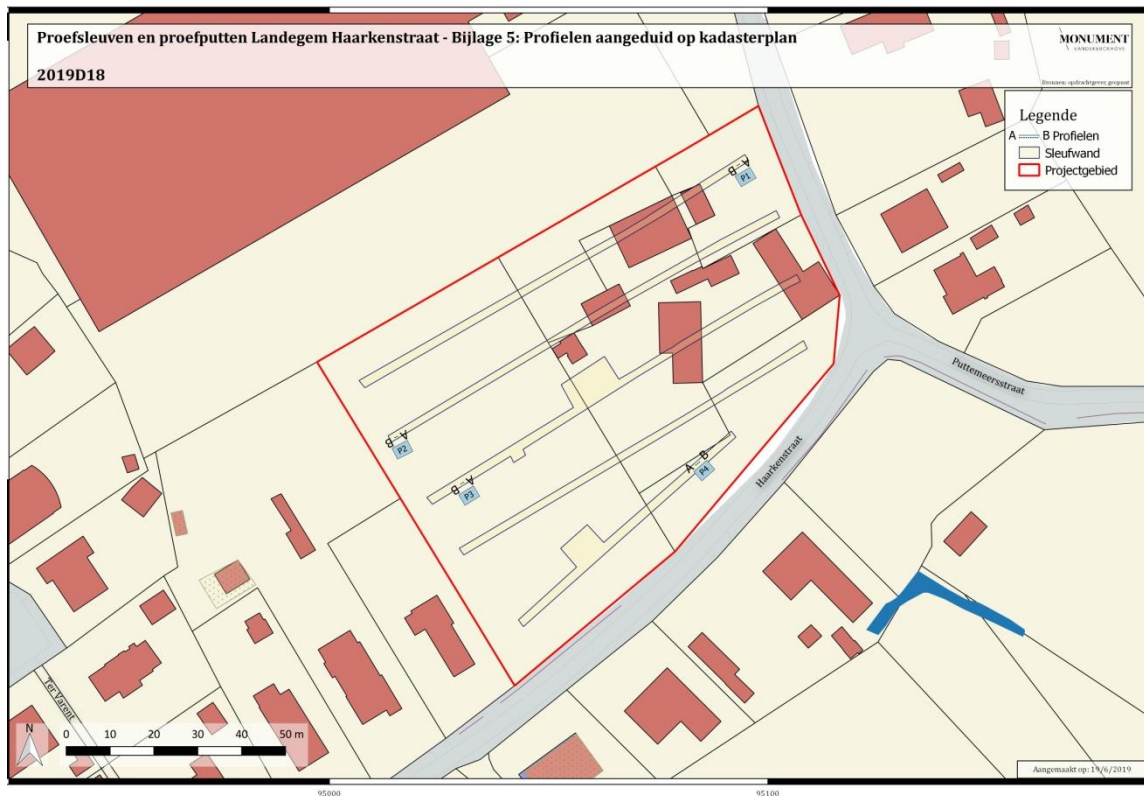
Het terrein helt licht af naar het zuidoosten, waarbij de hoogte in het noordwesten over het algemeen +9,7m TAW en in het zuidoosten van het onderzoeksgebied +9,55m TAW is (Figuur 4).

De bodemopbouw is over het gehele terrein gelijkaardig. Deze wordt besproken aan de hand van profiel 1. De locatie van de aangelegde profielen kan worden bekeken op Figuur 5.

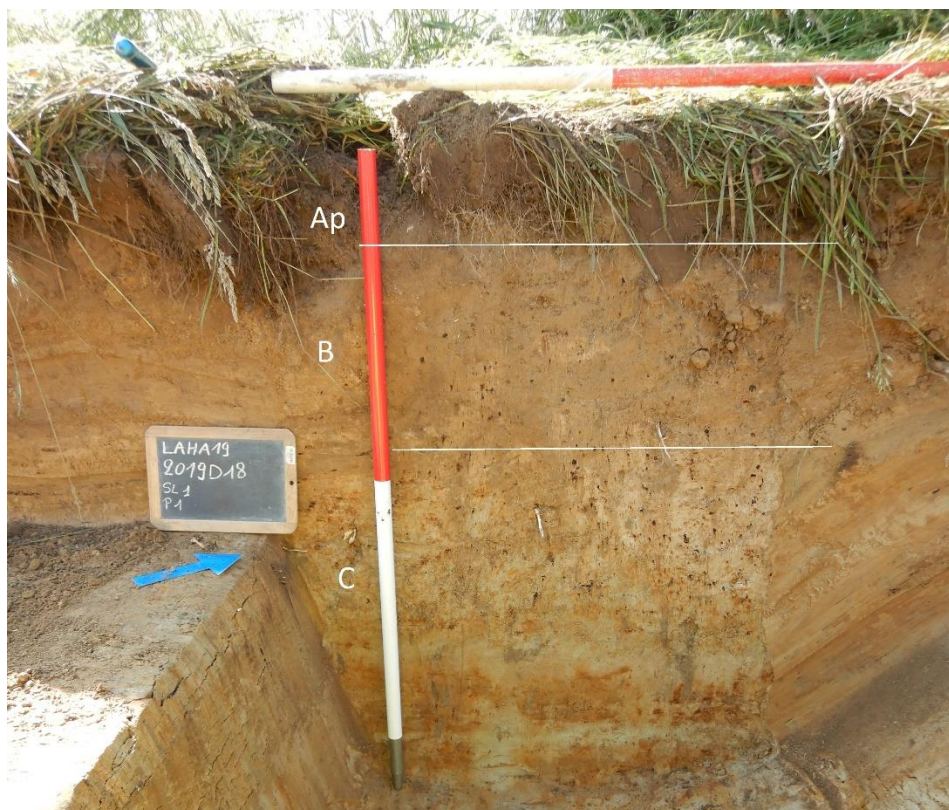
Profiel 1 (Figuur 6) heeft een Ap – B – C structuur. De eerste antropogene laag (Ap) heeft een dikte van ongeveer 15cm en is donkerbruin van kleur. Verder is er een B-horizont aanwezig met een dikte van 30cm met een lichtbruine kleur. Hieronder is de moederbodem (C) te vinden, welke een donker oranje witte kleur heeft. De ondergrond bestaat uit een vochtige zandleem.

Figuur 4: Hoogtes aangeduid op het kadasterplan (zie bijlage 4).

Figuur 5: Profiel aangeduid op het kadasterplan (zie bijlage 5).

Figuur 6: Profiel 1, sleuf 1.

2.2 Assessment sporen

In totaal konden 7 grondsporen opgetekend worden in sleuf 1 tot en met 4. Er werd aardewerk en dierlijk bot aangetroffen. Het gaat om de archeologische resten van vijf kuilen, een greppel en een beerput. In sleuf 5 werden geen sporen aangetroffen. Er werd wel verstoring aangetroffen veroorzaakt door het hoevegebouw en de bijgebouwen welke recent zijn afgebroken. De beschrijving van de sporen kan gevolgd worden op Figuur 7.

Spoor 1 (Figuur 8) is een vrij recente beerput die volgens de laatste eigenaar deel uitmaakte van de varkensstal, een van de bijgebouwen van de hoeve. In dit spoor werd vrij veel recent aardewerk aangetroffen (Inr. 1).

Spoor 2 en 3 (Figuur 9) zijn twee kuilen die vlak bij elkaar werden aangetroffen in het noordoosten van sleuf 2. De kuilen hebben een donker zwartig bruine vulling. Spoor 3 werd gecoupeerd (Figuur 10) en had een diepte van ongeveer 10 cm. Er werd veel botmateriaal (Inr. 2) aangetroffen in de kuil.

Spoor 4 (Figuur 11) is een kuil met een donker bruine vulling in het midden van sleuf 3. Het spoor werd gecoupeerd (Figuur 12) en had een diepte van ongeveer 10 cm. In het spoor werd tevens dierlijk bot aangetroffen (Inr. 3).

Spoor 5 (Figuur 13) is een grote cirkelvormige kuil met een diameter van ongeveer 1,5m. De vulling is donkerbruin van kleur en aan de rand van het spoor is er een wit randje. Hier werden een aantal stukken bouw materiaal uit gerecupereerd (Inr. 4). De scherpe aflijning doet een recente datering vermoeden.

Spoor 6 (Figuur 14) is een vrij onduidelijke greppel die werd aangetroffen in sleuf 4. Deze heeft een donkere bruingrijze vulling en heeft een oost-west oriëntatie.

Spoor 7 (Figuur 15) is een vrij grote ovaalvormige kuil met een vrij donkerbruine vulling. In de kuil werden een aantal scherven aardewerk aangetroffen (Inr. 5).

Figuur 7: Sporenplan aangeduid op het kadasterplan (zie bijlage 6).

Figuur 8: Spoor 1, sleuf 2.

Figuur 9: Spoor 2 en 3, sleuf 2.

Figuur 10: Spoor 3, sleuf 2, coupe.

Figuur 11: Spoor 4, sleuf 3.

Figuur 12: Spoor 4, sleuf 3, coupe.

Figuur 13: Spoor 5, sleuf 3.

Figuur 14: Spoor 6, sleuf 4.

Figuur 15: Spoor 7, sleuf 4.

2.3 Assessment vondsten

De vondsten die werden aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek kunnen worden gedateerd in de 14de – 16de eeuw en 19de – 20ste eeuw. Deze vondsten werden gevonden in een beerput en vier kuilen. Er is bij het onderzoek aardewerk en dierlijk botmateriaal aangetroffen. Er zijn geen vondsten uit andere vondstcategorieën.

In spoor 1 werden er twee scherven rood geglaazuurd aardewerk (Inr. 1, Figuur 16) en zeven scherven industrieel wit aardewerk (Inr. 1, Figuur 17) gevonden. Op een van deze scherven werd een stempel aangetroffen (Figuur 18) met de tekst “BOCH FRERES LA LOUVIERE” en “MADE IN BELGIUM”. Al dit aardewerk kan worden gedateerd in de 19de tot 20ste eeuw. In twee kuilen, sporen 3 en 4, werd er tijdens het proefsleuvenonderzoek dierlijk bot (Inr. 2 en 3, Figuur 19 en Figuur 20) aangetroffen. Verder werd er bouwmetaal gerecupereerd uit kuil 5 (Inr. 4, Figuur 21). Als laatste werd er een stukje van een bodem aangetroffen dat is vervaardigd in Rijnlants steengoed (Inr. 5, Figuur 22). Deze vondst kan worden gedateerd in de 14de tot de 16de eeuw.

Figuur 16: Rood geglaazuurd aardewerk uit spoor 1 (Inr. 1).

Figuur 17: Industrieel wit aardewerk uit spoor 1 (Inr. 1).

Figuur 18: Industrieel wit aardewerk uit spoor 1 (detail) (Inr. 1).

Figuur 19: Dierlijk bot uit spoor 3 (Inr. 2).

Figuur 20: Dierlijk bot uit spoor 4 (Inr. 3).

Figuur 21: Bouwmateriaal uit spoor 5 (Inr. 4).

Figuur 22: Rijnlands steengoed uit spoor 7 (Inr. 5).

2.4 Assessment stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.5 Assessment conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3 DATERING EN INTERPRETATIE

Op het onderzoeksterrein werd een bodem bestaande uit vochtige zandleem aangetroffen met 50cm dikke ploeglaag. Het archeologisch niveau bevond zich tussen +8,70m TAW en +9,10m TAW.

3.1 Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

Binnen het onderzoeksgebied werden 7 sporen aangetroffen waarvan vijf kuilen, een greppel en een beerput. Het vondstenmateriaal dat uit de beerput werd gerecupereerd kan worden gedateerd in de 19de tot 20ste eeuw. In spoor 7, een kuil in sleuf 4, werd een stukje Rijnlands steengoed gevonden dat in de 14de tot 16de eeuw kan worden gedateerd.

3.2 Confrontatie met resultaten bureaustudie

Het onderzoeksgebied is in een lager gelegen gebied te situeren tussen de zandruggen van Vosselare en Landegem. Op de zandruggen zelf werden er al reeds verschillende archeologische sites aangetroffen. Het archeologisch potentieel van het projectgebied werd om deze reden als behoorlijk ingeschat. Na het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat er zich geen archeologische site op het terrein bevindt.

3.3 Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bracht slechts een beperkte hoeveelheid archeologische sporen aan het licht, welke waarschijnlijk in de 19de en 20ste eeuw kunnen worden gedateerd, buiten één kuil welke enig materiaal bevat uit de 14de tot 16de eeuw. Dit kan echter ook secundair materiaal betreffen waardoor de kuil niet noodzakelijk uit deze periode dateert. Door de recente aard van de aangetroffen sporen wordt er geen verder archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd.

3.4 Beantwoording onderzoeksvragen

- *Wat is de bodemopbouw en wat zijn eventuele bodemvormende factoren?*
De bodemopbouw bestaat uit een Ap – B – C structuur. De eerste laag (Ap) heeft een dikte van ongeveer 50cm en is lichtbruin van kleur. Verder is er een B-horizont aanwezig met een dikte van 40cm met een licht wittige bruine kleur. Hieronder is de moederbodem (C) te vinden, welke een donker oranjige witte kleur heeft.
- *Wat zijn de lokale variaties binnen de bodemgenese?*
De bodemopbouw is over het gehele terrein gelijkaardig.

- *Wat is de impact van bodemvormende factoren of processen op het bewaringspotentieel en de bewaringstoestand van het archeologisch erfgoed?*
Er zijn geen bodemvormende factoren of processen aanwezig binnen het onderzoeksgebied die een significante invloed hebben op het bewaringspotentieel en de bewaringstoestand van het archeologisch erfgoed.
- *Zijn er in de proefsleuven relevante archeologische sporen of (steentijd)artefacten aanwezig?*
Er werden 7 antropogene sporen aangetroffen binnen het onderzoeksgebied.
- *Zijn er indicaties voor oudere voorlopers van de 18de-eeuwse hoeve die tot voor kort op het plangebied aanwezig was?*
Nee, hiervoor zijn er geen indicaties.

Indien er relevante archeologische relicten aanwezig zijn:

- *Wat is de aard van de grondsporen (natuurlijke en/of antropogeen)?*
Alle grondsporen die werden aangetroffen zijn antropogeen van aard.
- *Wat is de bewaringstoestand van deze sporen?*
De sporen zijn redelijk goed bewaard.
- *Welke relevante archeologische structuren of vondstconcentraties zijn aanwezig?*
Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologische structuren of vondstenconcentraties aangetroffen.
- *Wat is hun verspreiding?*
De meeste sporen bevinden zich in het noordoosten van het terrein, waar de recent afgebroken hoeve heeft gestaan.
- *Wat is de densiteit?*
Het projectgebied kent een zeer lage densiteit aan archeologische sporen.
- *Wat is de datering van de sporen op basis van het vondstmateriaal, de oversnijdingen en/of opvulling van de sporen en de daarmee gepaarde fasering?*
De beerput die werd aangetroffen en ook op het kadaster nog te zien is, kan op basis van het aardewerk dat werd gevonden gedateerd worden in de 19de tot 20ste eeuw. Spoor 7, welke in sleuf 4 te situeren is, kan mogelijk worden gedateerd in de 14de tot 16de eeuw door het aantreffen van Rijnlants steengoed.
- *In welke sporen of bodemhorizonten zijn er steentijdartefacten aanwezig (in situ of secundair materiaal)?*
Er werden geen steentijdartefacten aangetroffen tijdens het onderzoek.

- *Kan er een ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) gemaakt worden van de zones met archeologische sporen of steentijdartefacten?*
Niet van toepassing.
- *Wat is het type vindplaats (bewoning, artisanaal, funerair, religieus, ...) op basis van de aard van de contexten en/of het vondstmateriaal?*
Er werd geen archeologische site aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.
- *Wat is de impact van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?*
Het projectgebied zal worden verkaveld, waardoor er kan worden vanuit gegaan dat het volledige archeologische bodemarchief zal worden vernietigd.
- *Is er mogelijkheid tot behoud in situ en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?*
Er zijn geen maatregelen nodig aangezien er zich geen waardevolle archeologische site bevindt binnen het onderzoeksgebied.
- *Indien behoud in situ van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?*
Er zijn geen maatregelen nodig aangezien er zich geen waardevolle archeologische site bevindt binnen het onderzoeksgebied.
- *Welke site-specifieke vragen moeten bij een eventueel vervolgonderzoek door middel van een opgraving, beantwoord worden?*
Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd op basis van het proefsleuvenonderzoek.
- *Zijn er structuren/sporen met bijzondere aandacht verdienen bij eventueel vervolgonderzoek?*
Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd op basis van het proefsleuvenonderzoek.
- *Welk kennispotentieel heeft de archeologische site op regionaal niveau en in breder perspectief?*
Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat er zich geen archeologische site bevindt op het terrein.

- *Kan er een inschatting gemaakt worden van de noodzaak en vermoedelijke hoeveelheden van natuurwetenschappelijk onderzoek bij verder vervolgonderzoek?*
Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd op basis van het proefsleuvenonderzoek.

- *Kan er een inschatting gemaakt worden over budget, tijdsduur, personeelsbezetting, personeelskwalificaties en gespecialiseerde begeleiding bij een vervolgonderzoek?*
Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd op basis van het proefsleuvenonderzoek.

4 POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING

4.1 Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat erin dat er zich geen archeologische site op het terrein bevindt.

4.2 Waardering

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat de gronden vermoedelijk pas laat echt in gebruik zijn genomen, bij de bouw van de 18de eeuwse hoeve. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

4.3 Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Verder onderzoek op het projectgebied wordt niet aanbevolen en zou niet leiden tot een vermeerdering van de kennis.

5 SAMENVATTING

Op basis van de geplande verkaveling met het terrein met adres haarkenstraat 17 in Landegem, Deinze dringt zich na een grondige bureaustudie een archeologisch vooronderzoek op. Het plangebied is 8165m² groot en zal onderverdeeld worden in 15 verschillende loten.

Op terrein werden 5 sleuven aangelegd met NO - ZW oriëntatie. De proefsleuven werden ingepland op basis van het programma van maatregelen van de bureaustudie. In totaal konden bij het proefsleuvenonderzoek 7 sporen opgemeten worden verspreid over 4 sleuven, waarvan vijf kuilen, een greppel en een beerput. Één kuil kon mogelijk worden gedateerd in de 14de tot 16de eeuw, de andere sporen, waaronder de beerput, zijn waarschijnlijk in de 19de en 20ste eeuw te dateren en te relateren met de recent afgebroken hoeve.

Op basis van de gezette profielen kan worden geconcludeerd dat de bodemopbouw over het gehele terrein gelijkaardig is. De textuur bestaat uit vochtige zandleem en heeft een Ap – B – C structuur. Het archeologisch vlak werd waargenomen op een diepte tussen +8,70m TAW en +9,10m TAW.

Wegens het gebrek aan relevante archeologische sporen wordt er verder geen archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd. Er dienen geen bijkomende maatregelen genomen te worden.

6 BIBLIOGRAFIE

DE LOGI A., DE BRANT R., 2017. *Archeologienota Landegem – Haarkenstraat. Verslag van resultaten bureauonderzoek 2016L10, OE ID: 2493*, Adegem.

HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S., ERVYNCK A. 2016. *Archeologische vooronderzoek met proefsleuven Op zoek naar een optimale strategie*, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

7 BIJLAGEN

Projectcode	2019D18
Onderwerp	Plannenlijst
Bijlage	1
Onderwerp/type	Situering plangebied op luchtfoto 2015
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/06/2019
Bijlage	2
Onderwerp/type	Situering plangebied op GRB
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/06/2019
Bijlage	3
Onderwerp/type	Sleuvenplan
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/06/2019
Bijlage	4
Onderwerp/type	Sleuvenplan met aanduiding van de hoogtes
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/06/2019
Bijlage	5
Onderwerp/type	Profielnummers
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/06/2019
Bijlage	6a
Onderwerp/type	Algemeen sporenplan op GRB
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/06/2019
Bijlage	7
Onderwerp/type	Referentieprofiel
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal

Datum	27/06/2019
Bijlage	8
Onderwerp/type	Sporenlijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/06/2019
Bijlage	9
Onderwerp/type	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/06/2019
Bijlage	10
Onderwerp/type	Inventarislijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/06/2019

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://www.monarcheo.be/web/monument/archeologie/public/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22e567eb69-5927-472a-ace6-aa64010073ea%22%7D>

Proefsleuven en proefputten Landegem Haarkenstraat - Bijlage 1: Projectgebied aangeduid op luchtfoto 2015 - Winteropname

2019D18

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
 Projectgebied

0 30 60 90 120 150 m

Aangemaakt op: 19/6/2019

194000

95000

194200

Proefsleuven en proefputten Landegem Haarkenstraat - Bijlage 3: Sleuvenplan aangeduid op kadasterplan

2019D18

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Sleufwand

Projectgebied

194100

Aangemaakt op: 19/6/2019

95000

95100

194200

194100

Proefsleuven en proefputten Landegem Haarkenstraat - Bijlage 4: Hoogtes aangeduid op kadasterplan

2019D18

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

▲

 Hoogtes

▭

 Sleufwand

▭

 Projectgebied

Aangemaakt op: 19/6/2019

95000

95100

194200

194100

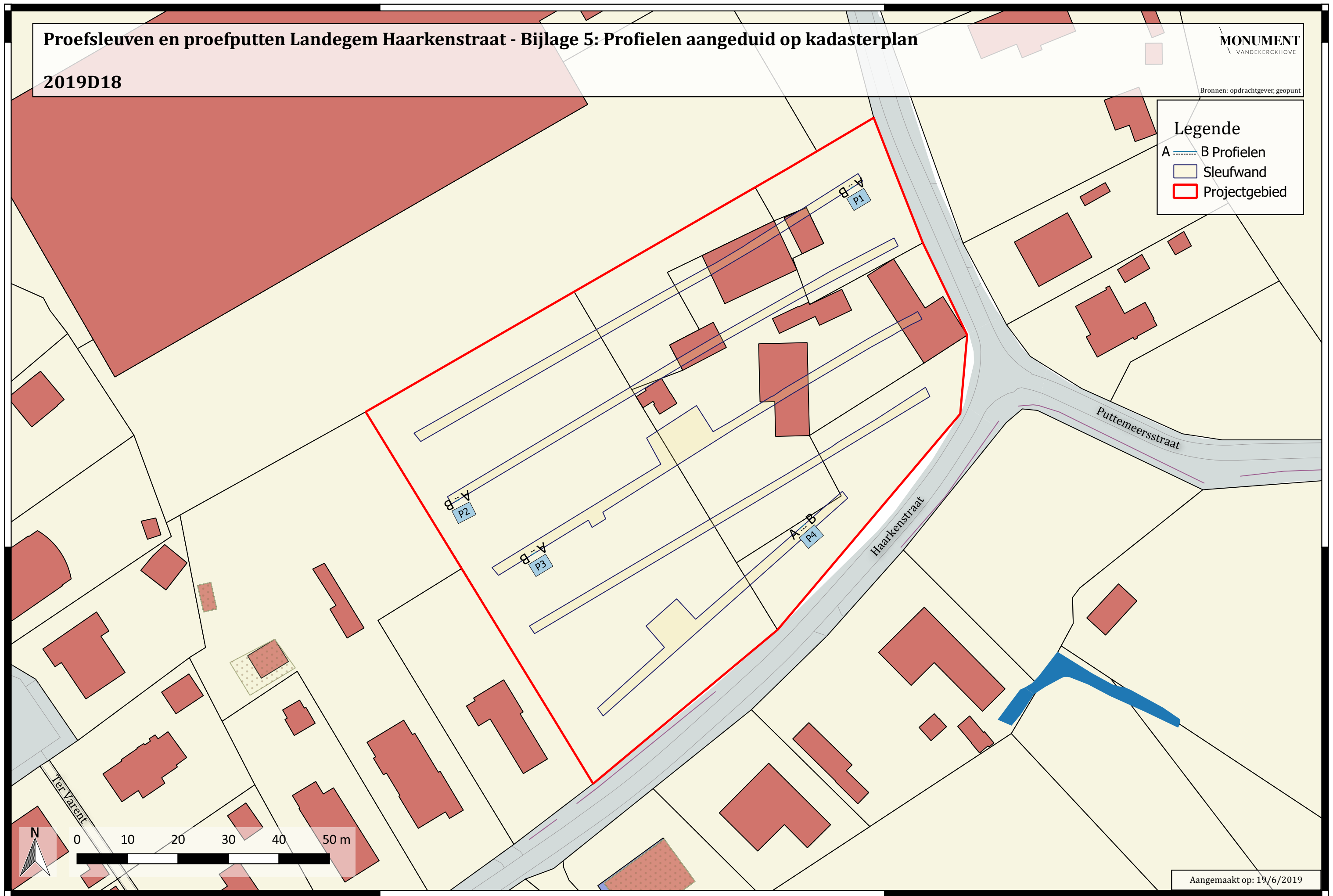
Proefsleuven en proefputten Landegem Haarkenstraat - Bijlage 5: Profielen aangeduid op kadasterplan

2019D18

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

- Legende**
- A B Profielen
 - Sleufwand
 - Projectgebied

Aangemaakt op: 19/6/2019

Proefsleuven en proefputten Landegem Haarkenstraat - Bijlage 6: Algemeen sporenplan aangeduid op kadasterplan

2019D18

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

- Legende**
- Interfaces
 - Verstoringsen
 - Sleufwand
 - Projectgebied

194100

0 10 20 30 40 50 m

Aangemaakt op: 19/6/2019

95100

Bijlage 7: Beschrijving referentieprofiel

Profiel 1

Projectcode: Type onderzoek: Assistent-Aardkundige: Coördinaten: Hoogte:	2019D18		Datum:		14/06/2019
	Proefsleuven		Weersomstandigheden:		zonnig
	Alyssa Boecksteyns		Landgebruik:		Weide
	X: 95094, Y: 194171		Classificatie:		OB
	X: 95095, Y: 194171		Vegetatie:		Bebouwde zones
		+8,36m TAW			Gras
Profiel Nr.	Horizont		Diepte (cm)		Onderkant Bereikt
	Nr.	Symbool	begin	eind	
P1	1	Ap	0	15	Ja
P1	2	B	15	45	Ja
P1	3	C	45	/	Nee
Kleur Visueel		Vochtigheid (D/V/N)	Textuur		Andere
			Klasse	Methode	
dBR		V	L	Handmatig	/
IBR		V	L	Handmatig	/
dORWI		V	L	Handmatig	/

Spoornummer	Type	Interpretatie	Sleuf	Vlak	Periode
1	interface	beerput	2	1	19de - 20ste eeuw
2	interface	kuil	2	1	
3	interface	kuil	2	1	
4	interface	kuil	3	1	
5	interface	kuil	3	1	
6	interface	greppel	4	1	14de - 16de eeuw
7	interface	kuil	4	1	

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

Landegem - Haarkenstraat 2019

BIJLAGE FOTOLIJST

Monument
Vandekerckhove N.V.

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Auteurs: Boecksteyns Alyssa

Redactie: Alyssa Boecksteyns

LAHA19 - 084.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 1 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 080.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 1 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 075.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 1 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 073.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 5 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 073.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 2 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 071.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 3 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 067.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 4 - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 065.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 064.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 063.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

LAHA19 - 062.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

LAHA19 - 059.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//

LAHA19 - 058.JPG - Spoornummer(s): 7 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 057.JPG - Spoornummer(s): 7 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 056.JPG - Spoornummer(s): 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 054.JPG - Spoornummer(s): 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 047.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 044.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 043.JPG - Spoornummer(s): 6 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 041.JPG - Spoornummer(s): 6 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 040.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

LAHA19 - 039.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

LAHA19 - 038.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 3 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 037.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 3 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 036.JPG - Spoornummer(s): 5 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 035.JPG - Spoornummer(s): 5 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 033.JPG - Spoornummer(s): 5 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 032.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: //1/

LAHA19 - 030.JPG - Spoornummer(s): 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 029.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

LAHA19 - 028.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

LAHA19 - 027.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

LAHA19 - 026.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

LAHA19 - 025.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

LAHA19 - 024.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

LAHA19 - 022.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 019.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 017.JPG - Spoornummer(s): 2, 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 016.JPG - Spoornummer(s): 2, 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 015.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 014.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 013.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 010.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 009.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 008.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//

LAHA19 - 007.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 006.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 005.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 004.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
/ - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 003.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 002.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

LAHA19 - 001.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

Inventarisnr	Spoornummer	Materiaal soort	Technische groep	Periode
	1	1 aardewerk	industrieel wit	19de - 20ste eeuw
	1	1 aardewerk	rood geglazuurd AW	
	2	3 bot	dierlijk bot	
	3	4 bot	dierlijk bot	
	4	5 bouwmetaal	gebakken / gedroogd	
	5	7 aardewerk	steengoed	14de - 166de eeuw